Udskriftsdato: 15. april 2024

2013/1 LSF 141 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven (Ændring af kriterierne for udvælgelse af kvoteflygtninge)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2013-960-0020

Fremsat den 26. februar 2014 af justitsministeren (Karen Hækkerup)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Ændring af kriterierne for udvælgelse af kvoteflygtninge)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 863 af 25. juni 2013, som ændret senest ved lov nr. 85 af 28. januar 2014, foretages følgende ændring:

1. *§ 8, stk. 4,* affattes således:

»*Stk. 4.* Ved udvælgelsen af udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter stk. 1-3, skal der lægges vægt på, i hvilket omfang genbosætning her i landet må forventes at indebære en varig forbedring af den pågældendes livssituation. Vurderingen skal foretages på baggrund af udlændingens behov og forventninger sammenholdt med de vilkår, som det danske samfund kan tilbyde. Der skal endvidere lægges vægt på hensynet til folkesundheden, medmindre helt særlige grunde taler derimod.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2014.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslaget
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder mv.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Der er mange flygtninge i verden, som har et behov for beskyttelse og for at blive tilbudt en ny tilværelse i et trygt og civiliseret land som Danmark. Danmarks 3-årige genbosætningskvote på 1500 personer er en betydningsfuld indsats i forhold til Danmarks størrelse.

Ordningen med genbosætning af kvoteflygtninge er baseret på en grundlæggende humanitær opfattelse af, at Danmark bør tage del i ansvaret for verdens flygtninge.

Det må samtidigt erkendes, at Danmark ikke har mulighed for at tilbyde ophold til alle de mennesker, som har brug for hjælp. I lighed med andre lande, der modtager kvoteflygtninge, må Danmark derfor nødvendigvis foretage en vis form for udvælgelse, når det begrænsede antal pladser skal besættes.

Det fremgår af regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen" fra oktober 2011, at kriterierne for udvælgelse af kvoteflygtninge skal ændres, således at kvoteflygtninge uanset integrationsparathed har lige mulighed for at komme til Danmark. Regeringen ønsker således at ændre kriterierne, så det sikres, at de begrænsede pladser, som Danmark har, udnyttes bedst muligt.

Det primære kriterium bør i den forbindelse fortsat være, om en person risikerer forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser og dermed er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951, eller risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, jf. udlændingelovens § 8.

Det bør samtidigt fortsat være målsætningen, at de kvoteflygtninge, der kommer til Danmark, i videst muligt omfang bliver velintegrerede og selvforsørgende. Den umiddelbare udsigt hertil bør dog ikke være afgørende for muligheden for at blive udvalgt til at komme til Danmark.

Det foreslås på den baggrund, at integrationspotentialekriteriet i udlændingelovens § 8, stk. 4, ophæves, og at der i stedet ved udvælgelsen som subsidiært kriterium skal lægges vægt på, om genbosætning her i landet på baggrund af udlændingens behov og forventninger må forventes at indebære en varig forbedring af den pågældendes livssituation.

Med lovforslaget følges der op på ovennævnte målsætning i regeringsgrundlaget.

2. Lovforslaget

2.1. Gældende ret

Siden 1979 er der hvert år givet opholdstilladelse til et antal flygtninge, der efter aftale med FN's Højkommissær for Flygtninge (herefter: UNHCR) genbosættes i Danmark. Antallet af disse flygtninge (kvoteflygtninge) fastsættes årligt i finansloven og har siden 1989 udgjort 500 genbosætningspladser. I 2005 blev der i forbindelse med ændring af genbosætningsreglerne indført en fleksibel 3-årig kvote på 1500 pladser.

Opholdstilladelse til kvoteflygtninge er reguleret i udlændingelovens § 8, hvorefter flygtninge, der kommer hertil som led i en aftale med UNHCR eller lignende international aftale, og som er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951 (§ 8, stk. 1), som ved en tilbagevenden til hjemlandet risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (§ 8, stk. 2), eller som må antages at ville opfylde grundprincipperne for at opnå opholdstilladelse efter en af udlændingelovens bestemmelser, såfremt de var indrejst i Danmark som asylansøgere (§ 8, stk. 3).

Efter § 8, stk. 4, skal der ved udvælgelsen af kvoteflygtninge lægges vægt på udlændingens mulighed for at slå rod i Danmark og få glæde af opholdstilladelsen.

Efter udlændingelovens § 8, stk. 6, bestemmer justitsministeren den overordnede fordeling af det kommende års genbosætningskvote. Fastsættelsen sker på baggrund af en indstilling fra Udlændingestyrelsen.

En del af den årlige kvote reserveres til særligt hastende sager vedrørende flygtninge, der risikerer umiddelbar hjemsendelse til hjemlandet eller overgreb i opholdslandet. Det følger af bemærkningerne til lov nr. 403 af 1. juni 2005 om ændring af udlændingeloven (Ændret udvælgelse af og styrket integrationsindsats over for kvoteflygtninge), at antallet af hastepladser skal udgøre en mindre del af den samlede årlige kvote. Der har i de seneste år været afsat ca. 75 pladser årligt til sådanne hastesager. Disse sager forelægges skriftligt af UNHCR for Udlændingestyrelsen, som vurderer, hvorvidt de pågældende kan tilbydes genbosætning efter udlændingelovens § 8.

Endvidere er der ca. 30 pladser årligt, som er reserveret til personer med særlige behandlingskrævende sygdomme ("Twenty or More"-sager).

Udlændingestyrelsens indstilling om fordeling af det kommende års kvote foretages på baggrund af UNHCR's årlige prioriteter på området og i øvrigt i tæt dialog med UNHCR.

Når justitsministeren har fastsat den overordnede fordeling af det kommende års genbosætningskvote, planlægger Udlændingestyrelsen tre udvælgelsesrejser for det kommende år.

Forud for hver rejse forelægger UNHCR et antal sager for Udlændingestyrelsen, som svarer til det antal pladser, der er afsat på kvoten. I langt de fleste af de forelagte sager ender det med, at Danmark tilbyder den pågældende flygtning genbosætning.

2.1.1. Nærmere om udlændingelovens § 8, stk. 4

Det følger af udlændingelovens § 8, stk. 4, at der ved udvælgelsen af udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter stk. 1-3 (kvoteflygtninge), skal lægges vægt på udlændingens mulighed for at slå rod i Danmark og få glæde af opholdstilladelsen, herunder deres sproglige forudsætninger, uddannelsesforhold, arbejdserfaring, familieforhold, netværk, alder og motivation, medmindre særlige grunde taler derimod.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 403 af 1. juni 2005. Forslaget havde baggrund i en undersøgelse fra 2003 fra det daværende Integrationsministerium af kvoteflygtninges uddannelses- og beskæftigelsessituation i Danmark. Analysen, der omfattede kvoteflygtninge genbosat i Danmark i perioden 1997-2001,

viste bl.a., at selv om 61 pct. af kvoteflygtningene var i den erhvervsaktive alder, var kun 7 pct. af disse i beskæftigelse, og 90 pct. modtog overførselsydelser. Analysen viste også, at der blandt kvoteflygtninge fra perioden 1997-2001 var en lavere andel i beskæftigelse end i indvandrergruppen generelt. En arbejdsgruppe i Integrationsministeriet foretog på den baggrund en analyse af den eksisterende kvoteordning og foreslog nye kriterier for udvælgelse af kvoteflygtninge og integrationsfremmende initiativer i relation til denne gruppe.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 403 af 1. juni 2005 (lovforslag nr. 79 af 23. februar 2005), at spørgsmålet om, hvorvidt en person besidder det fornødne integrationspotentiale, må afgøres efter en konkret vurdering, men at arbejdsgruppen anbefalede, at følgende forhold indgik med betydelig vægt: Sproglige forudsætninger, uddannelse og arbejdserfaring, familieforhold, børnefamilier, netværk, alder og motivation.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at enkelte kategorier bør undtages fra kravet om integrationspotentiale, herunder hastesager og personer med særlige behandlingskrævende sygdomme (”Twenty or More”-ordningen), samt at der skal udvises fleksibilitet ved anvendelse af kravet om integrationspotentiale, når der er tale om personer, der overvejes meddelt opholdstilladelse i Danmark som led i en strategisk genbosætning. Strategisk genbosætning indebærer, at der gennem forhandling med det eller de lande, der huser flygtningene (opholdslandene), opnås en række fordele; ikke kun for de flygtninge, der genbosættes, men også for andre flygtninge, opholdslandene og genbosætningslandene. Såfremt Danmark indgår i en multilateral genbosætningsindsats eksempelvis for at løse en konkret flygtningekrise, er det således muligt at genbosætte en samlet gruppe, selv om der måtte være personer i gruppen, der ikke har det fornødne integrationspotentiale.

Kvoteflygtninge undergives ligesom spontane asylansøgere en vurdering af sikkerheds- og efterretningsaspekter. Det betyder bl.a., at udlændingelovens udelukkelsesgrunde i § 10, herunder udelukkelse som følge af krigsforbrydelser eller terrorvirksomhed, finder anvendelse over for personer, der overvejes genbosat i Danmark som kvoteflygtninge.

Det fremgår endelig af forarbejderne til lov nr. 403 af 1. juni 2005, at hensynet til folkesundheden taler for, at der ikke tilbydes genbosætning til personer, der lider af særligt smitsomme sygdomme, medmindre der foreligger ganske særlige grunde, f.eks. tungtvejende beskyttelseshensyn eller nære familierelationer til herboende personer. Personer med særligt smitsomme sygdomme vil i givet fald blive genbosat under ”Twenty or More”-ordningen.

2.1.2. Kommunernes rolle i forbindelse med genbosætning

Kommunerne spiller en central rolle i forbindelse med genbosætning og opgaven med at sikre, at kvoteflygtningens ophold i Danmark bliver vellykket.

Udlændingestyrelsen udarbejder hvert år en profilbeskrivelse af de flygtningegrupper, der forventes at få opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 og 8 i det kommende år. Af profilen fremgår de lande, hvorfra flygtningene primært forventes at stamme, og i et vist omfang hvilke flygtningegrupper der er tale om. For så vidt angår kvoteflygtninge oplyser styrelsen, af hvilke nationaliteter man i det kommende år forventer at genbosætte større grupper.

Beskrivelsen sendes til kommunerne. Hvis en kommune har særlige ønsker til at modtage bestemte flygtningegrupper eller har andre ønsker til visiteringen, kan kommunen fremsende oplysninger herom til Udlændingestyrelsen. Kommunens oplysninger vil herefter indgå i grundlaget for Udlændingestyrelsens afgørelser om visitering af flygtninge til de respektive kommuner.

På samme måde har kommunerne mulighed for løbende at meddele Udlændingestyrelsen, hvis der er særlige persongrupper, som man ønsker at modtage i den kommende tid. Det kan f.eks. være, fordi kommunen aktuelt har boliger til større familier eller har iværksat et modtageprojekt for enlige mænd. Udlændingestyrelsen vil løbende inddrage disse meddelelser i det daglige visiteringsarbejde.

Kommunerne har desuden mulighed for at deltage i de udvælgelsesrejser, som Udlændingestyrelsen arrangerer, ligesom de inviteres til at deltage i før-afrejse-kurserne, der afholdes for de udvalgte kvoteflygtninge. Der deltager som regel en repræsentant fra kommunerne på før-afrejse-kurserne, og kvoteflygtningene har erfaringsmæssigt stor nytte af denne deltagelse. Kommunernes repræsentant bidrager til at afstemme flygtningenes forventninger til, hvordan deres liv i Danmark vil forme sig, og hvilke rettigheder og pligter de vil blive mødt med efter indrejsen.

2.2. Andre landes udvælgelse af kvoteflygtninge

Andre landes praksis for genbosætning, herunder kriterier for udvælgelse af kvoteflygtninge, er beskrevet i UNHCR Resettlement Handbook, som er tilgængelig på http://www.unhcr.org/4a2ccf4c6. html.

Det fremgår af håndbogen om *norsk ret*, at genbosætning af en flygtning efter norsk ret kan afvises, hvis det ikke vurderes, at den pågældende har et behov for genbosætning, f.eks. fordi der er udsigt til en anden varig løsning for den pågældende. Hvis en ansøger er omfattet af FN's Flygtningekonventions udelukkelsesgrunde, vil kunne udgøre en trussel mod nationens sikkerhed, har begået kriminalitet eller har et alvorligt stofmisbrug, vil de norske myndigheder også kunne afvise genbosætning af den pågældende.

I vurderingen af, om der kan tilbydes genbosætning til en flygtning med særlige behov, vil det efter omstændighederne kunne indgå, om de norske kommuner vil kunne give den pågældende flygtning adækvate tilbud.

Norge prioriterer desuden at tilbyde visse grupper af kvinder genbosætning, og en betragtelig del af kvoten i Norge er reserveret til kvinder og piger.

Efter *svensk ret* gælder der de samme kriterier for genbosætning som for asyl. De svenske myndigheder kan efter svensk ret afvise at genbosætte en flygtning, der er omfattet af FN's Flygtningekonventions udelukkelsesgrunde, vil kunne udgøre en sikkerhedstrussel, har begået alvorlig kriminalitet eller har et stofmisbrug.

Sverige accepterer et begrænset antal uledsagede mindreårige som en del af genbosætningsprogrammet. Ved vurderingen af, om en uledsaget mindreårig, eller en mindreårig, der alene er ledsaget af én forælder, skal tilbydes genbosætning, skal det indgå, hvad der tjener de pågældendes tarv bedst.

Der er herudover ingen kriterier for udvælgelsen af kvoteflygtninge.

Efter *finsk ret* er det et krav, at en flygtning, der ønsker genbosætning, har et behov for genbosætning. Ved udvælgelsen af kvoteflygtninge prioriteres en række flygtningegrupper. Det drejer sig bl.a. om flygtninge, der er truet ved en tilbagevenden til deres hjemland, der har overlevet vold og tortur, eller som har behov for genbosætning af medicinske grunde. Det kan – i det omfang, kvoten ikke er opbrugt – også indgå i vurderingen, om flygtningen har haft vanskeligt ved at etablere sig i opholdslandet på en måde, der svarer til den pågældendes kulturelle, sociale, religiøse eller uddannelsesmæssige baggrund.

For at kunne blive genbosat i Finland skal mulighederne for modtagelse og integration vurderes, ligesom hensynet til den offentlige orden og sikkerhed, folkesundheden og Finlands forhold til fremmede magter ikke må være til hinder for, at der kan udstedes en opholdstilladelse til den pågældende.

Efter *nederlandsk ret* tillægges en flygtnings vilje og evne til at integrere sig i det nederlandske

samfund betydning ved udvælgelsen af, hvilke flygtninge der skal tilbydes genbosætning. Således vil genbosætning blive afvist, hvis der er indikationer på, at ansøgeren åbenbart ikke vil integrere sig i det nederlandske samfund.

Efter *tysk ret* fastlægges kriterierne for udvælgelse af kvoteflygtninge i et direktiv. Af direktivet for 2012 fremgår, at hensynet til familiens enhed i videst muligt omfang skal indgå ved udvælgelsen af, hvilke flygtninge der skulle tilbydes genbosættelse. Endvidere tillægges familiemæssige eller andre bånd til Tyskland, der kunne være befordrende for integrationen, evnen til at blive integreret (herunder uddannelsesniveau, beskæftigelseserfaring, sprogkundskaber, religiøs tilknytning og alder) samt behovet for beskyttelse, betydning.

En ansøger var ikke omfattet af direktivet for 2012, hvis den pågældende var dømt for en forbrydelse, der efter tysk ret anses for et forsætligt strafbart forhold, eller hvis der var indikationer på, at den pågældende var eller havde været tilknyttet kriminelle organisationer eller terrororganisationer, eller den pågældende på andre måder var eller havde været involveret i eller støttet aktiviteter, der strider imod den internationale forståelse af fredelig sameksistens.

Efter *britisk ret* stilles der krav om, at flygtningen skal samarbejde med de britiske myndigheder. De britiske myndigheder undersøger, om Storbritannien kan opfylde de behov, ansøgeren har, om det vil være i strid med samfundets interesser at tilbyde den pågældende genbosætning, og om det vil være til den pågældendes bedste at blive tilbudt genbosætning i Storbritannien.

2.3. Justitsministeriets overvejelser

2.3.1. Indførelse af integrationspotentialekriteriet i 2005 har affødt kritik, herunder fra UNHCR, som finder, at den øgede fokus på kvoteflygtningenes forudsætninger for integration er diskriminerende og underminerer udvælgelse baseret på en behovsvurdering samt afskærer genbosætning af de mest udsatte flygtninge. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til Progress report on resettlement af 31. maj 2010 (http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain? docid=4c5ac6942&page=search). UNHCR anbefaler i stedet, at modtagerlandene fokuserer på samfundets forudsætninger og styrker.

Justitsministeriet er enig i, at udvælgelse på baggrund af integrationspotentiale kan være uhensigtsmæssigt i forhold til visse grupper af flygtninge, og finder i øvrigt ikke integrationspotentialekriteriet egnet til at tilgodese det overordnede formål med genbosætningsinstituttet, som er at hjælpe særligt udsatte flygtningegrupper. Lovforslaget indebærer derfor, at integrationspotentialekriteriet ophæves.

Det primære kriterium for udvælgelse af kvoteflygtninge er som nævnt, om udlændingen risikerer forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser og dermed er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951, eller risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, jf. udlændingelovens § 8.

Justitsministeriet finder imidlertid, at der er behov for subsidiære kriterier i forbindelse med udvælgelse, navnlig henset til det begrænsede antal kvoteflygtninge, som Danmark modtager, sammenholdt med, hvor mange flygtninge i verden der har et behov for genbosætning, og som opfylder de primære betingelser i udlændingelovens § 8, stk. 1-3.

Justitsministeriet har overvejet, om udvælgelse alene bør ske ud fra en vurdering af, hvem der har det største beskyttelsesbehov. Justitsministeriet finder imidlertid ikke en sådan tilgang hensigtsmæssig, idet udvælgelsen altid sker blandt en gruppe mennesker, som alle opfylder betingelserne i § 7 for at få asyl i

Danmark eller § 8, stk. 3. Det er derfor ikke retvisende at tale om, at nogen opfylder betingelserne mere end andre, ligesom flygtningenes asylmotiver ofte er individuelle og ikke direkte sammenlignelige.

Justitsministeriet finder, at det bærende princip i stedet bør være, hvordan man sikrer den bedst mulige udnyttelse af det danske samfunds forudsætninger for at tage imod kvoteflygtninge, således at udvælgelse sker ud fra en vurdering af den enkelte flygtnings behov og forventninger sammenholdt med de vilkår og tilbud, som det danske samfund vil kunne give den pågældende. Denne tilgang lever op til UNHCR's anbefaling om, at modtagerlandene fokuserer på det modtagende samfunds integrationskapacitet frem for flygtningenes potentiale til at lade sig integrere. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til Comparative Study on the best practices for the integration og resettled refugees in the EU Member States, 2013, s. 41 (http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/474393/IPOL-LIBE_ET(2013)474393_EN. pdf).

2.3.2. Det foreslås på den baggrund, at kriterierne for udvælgelse af kvoteflygtninge ændres, således at der tages udgangspunkt i, hvad det danske samfund kan tilbyde de pågældende flygtninge, sammenholdt med flygtningenes konkrete behov og forventninger, med henblik på at etablere en varig løsning for den pågældende.

Forslaget indebærer, at potentielle kvoteflygtninge ikke længere kan fravælges, fordi de f.eks. er analfabeter eller aldrig har været i arbejde, men at der foretages en samlet vurdering af, om det, som det danske samfund kan tilbyde den pågældende, må antages at ville medføre en varig forbedring af den pågældendes livssituation. Med udgangspunkt i en vurdering af det danske samfunds styrker og ressourcer som genbosætningsland skal det således vurderes, om det, som flygtningen har udsigt til at blive tilbudt i Danmark, modsvarer den pågældendes behov og forventninger. Dette subsidiære kriterium kan anvendes dels til positivt at prioritere bestemte grupper af flygtninge, dels til at fravælge kvoteflygtninge i tilfælde, hvor genbosætning i Danmark åbenbart ikke vil være en god løsning for den pågældende.

2.3.3. For så vidt angår anvendelsen af det subsidiære kriterium som grundlag for at prioritere bestemte flygtningegrupper er det næppe muligt at opstille en udtømmende liste over grupper eller kategorier af personer, som bør prioriteres, herunder fordi det danske samfunds forudsætninger for at modtage flygtninge kan ændre sig over tid.

Som eksempler på områder, hvor det danske samfund generelt har gode forudsætninger for at hjælpe de pågældende til en god og selvstændig tilværelse her i landet, kan der dog peges på følgende grupper: Seksuelle minoriteter, herunder bøsser, lesbiske, bi-, trans- og interseksuelle (LGBTI-personer), idet det danske samfund generelt er tolerant over for seksuelle mindretal. Desuden kan det være børnefamilier, idet Danmark har gode børneinstitutioner, fritidstilbud til børn osv. Danmark har generelt også gode muligheder for at tilbyde undervisning til voksne med uddannelsesbehov. Endvidere kan Danmark tilbyde udsatte kvinder med børn gode vilkår. Endelig vil også menneskerettighedsforkæmpere kunne udgøre en gruppe, som det danske samfund har særlige forudsætninger for at tilbyde ophold.

Det bemærkes, at de fremhævede grupper i vidt omfang svarer til UNHCR's egne prioriteter på genbosætningsområdet.

2.3.4. Inddragelsen af det danske samfunds forudsætninger for at modtage flygtninge kan også komme mere konkret til udtryk. F.eks. kan nogle kommuner have særlige forudsætninger for at modtage bestemte grupper af flygtninge – f.eks. fordi kommunerne har særligt egnede boliger til rådighed eller har iværksat integrationsprojekter målrettet mod disse grupper mv.

I så fald vil det være relevant at inddrage disse oplysninger, således at der ved prioriteringen af, hvilke

flygtningegrupper der skal genbosættes i Danmark, tages hensyn til særlige faciliteter og tilbud, som modtagerkommunerne kan tilbyde.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen fortsat orienterer kommunerne om, hvilke kvoteflygtninge der kan forventes at skulle fordeles i kommunerne i det kommende år, og at kommunerne fremover opfordres til at tilkendegive eventuelle særlige tilbud, de kan give kvoteflygtninge. Det er i den forbindelse vigtigt, at dialogen mellem Udlændingestyrelsen og kommunerne styrkes, således at Danmarks forudsætninger udnyttes bedst muligt.

Det er ikke hensigten med forslaget, at den enkelte kommune – ved at pege på ønsker eller kapacitet – skal kunne udvælge eller fravælge visse grupper eller personer med henblik på genbosætning.

2.3.5. Det foreslåede subsidiære kriterium – hvorefter udvælgelse sker med fokus på flygtningenes behov og forventninger sammenholdt med det danske samfunds forudsætninger for at integrere den pågældende – vil også kunne føre til, at potentielle kvoteflygtninge ikke udvælges til genbosætning i Danmark, hvis det åbenbart ikke vil være en god løsning for den pågældende.

Det vil i den forbindelse bl.a. kunne indgå, om det, som det danske samfund kan tilbyde flygtningen, ikke svarer til den pågældendes forventninger. Det kan f.eks. være, at en person, som er relativt veluddannet, har urealistiske forventninger til sine jobmuligheder i Danmark og ikke vil være villig til at starte forfra med f.eks. en ny uddannelse eller et ufaglært arbejde. I så fald vil det ikke være et udtryk for den bedste udnyttelse af pladsen at give den til den pågældende alene under henvisning til uddannelsesniveau.

Det kan også forekomme, at en person under samtalen med den danske delegation tilkendegiver, at den pågældende reelt ikke ønsker at komme til Danmark, men vil foretrække et andet land f.eks. pga. familiemæssig tilknytning dertil. I et sådant tilfælde kan det være åbenbart, at den pågældende ikke vil trives i Danmark, og at det således vil være mere hensigtsmæssigt at tilbyde pladsen til en anden flygtning.

Det forudsættes, at anvendelsen af det subsidiære kriterium som grundlag for ikke at udvælge potentielle kvoteflygtninge altid sker på grundlag af konkret og individuel vurdering af samtlige relevante forhold. Ved vurderingen af flygtningens forventninger skal der tages højde for, at det kan være vanskeligt for den enkelte flygtning at have et realistisk billede af, hvordan livet som genbosat flygtning i Danmark vil være.

Det forudsættes endvidere, at de danske myndigheder i forbindelse med udvælgelse på kvoterejser som hidtil i langt størstedelen af sagerne følger UNHCR's indstillinger, jf. afsnit 2.1. ovenfor.

2.3.6. Selv om det foreslåede subsidiære kriterium isoleret set vil kunne tale for, at en person fravælges, vil andre faktorer dog kunne føre til et andet resultat. Det gælder først og fremmest hensynet til familiens enhed, således at hvis den øvrige familie tilbydes genbosætning i Danmark, vil den pågældende følge med. Det kan også være tilfældet, hvis der foreligger anden tilknytning til Danmark.

2.3.7. Det foreslås endelig, at der fortsat skal være mulighed for at afslå genbosætning af hensyn til folkesundheden, medmindre helt særlige grunde taler derimod. Det kan f.eks. være personer med særlige smitsomme sygdomme. Det foreslås, at denne adgang fremover fremgår direkte af lovteksten. De helt særlige grunde, der kan tale for, at en person alligevel skal tilbydes genbosætning i Danmark trods det, at hensynet til folkesundheden taler derimod, kan f.eks. være særligt tungtvejende beskyttelseshensyn eller nære familierelationer til herboende personer. Personer med særlige smitsomme sygdomme vil fortsat kunne genbosættes under "Twenty or More"-ordningen. Forslaget indebærer således ingen indholdsmæssige ændringer på dette punkt.

Der tilsigtes ingen ændringer i den nuværende anvendelse af hastepladser eller pladserne under den

såkaldte ”Twenty or More”-ordning. Det foreslåede kriterium vil således ikke skulle anvendes ved behandling af disse sager.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslagets skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 20. december 2013 til den 24. januar 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatsamfundet, Amnesti Nu, Amnesty International, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Børnerådet, Børns Vilkår, Dansk Flygtningehjælp, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Flygtningenævnet, Flygtninge Under Jorden, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Vestre Landsret, Østre Landsret, samtlige byretter, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, SOS mod Racisme, UNHCR og Ægteskab Uden Grænser.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse i *§ 8, stk. 4, 1. og 2. pkt.,* indebærer, at der ved udvælgelse af kvoteflygtninge skal foretages en vurdering af, om der er udsigt til, at den pågældendes livssituation vil blive varigt forbedret ved ophold i Danmark. Vurderingen skal foretages på baggrund af flygtningens behov og forventninger sammenholdt med de vilkår, som det danske samfund generelt eller konkret vil kunne tilbyde.

Ved vurderingen af, om genbosætning må forventes at ville medføre en varig forbedring af udlændingens livssituation, skal der foretages en samlet vurdering af, om genbosætning her i landet også på lang sigt vil være den bedste løsning for den pågældende. Der skal i den forbindelse ikke blot lægges vægt på materielle forbedringer, men også f.eks. udsigten til at kunne indgå i sociale relationer mv.

Kriteriet kan anvendes til såvel udvælgelse som i særlige tilfælde fravalg af potentielle kvoteflygtninge.

Der kan ikke opstilles en udtømmende liste over grupper eller kategorier af personer, som generelt bør prioriteres, navnlig fordi det danske samfunds forudsætninger vil kunne ændre sig over tid.

Det kan efter lovforslaget være relevant at udvælge flygtninge, hvis behov svarer til de faciliteter og tilbud, som den konkrete modtagerkommune kan tilbyde. Det kan f.eks. være, at den kommune, som skal aftage et antal flygtninge fra den pågældende udvælgelsesrejse, har nogle boliger til rådighed, som er særligt velegnede til en bestemt gruppe flygtninge, f.eks. store familier, eller har iværksat integrationsprojekter målrettet en bestemt gruppe flygtninge. Det er dog ikke hensigten, at kommuner på den baggrund skal kunne afvise at modtage visse kvoteflygtninge.

Det forudsættes, at anvendelsen af det foreslåede kriterium tilpasses den konkrete situation. Det forudsættes således, at der altid foretages en konkret og individuel vurdering af samtlige relevante forhold.

Udvælgelse med fokus på det danske samfunds forudsætninger kan også anvendes til at fravælge personer, hvis genbosætning i Danmark åbenbart ikke vil være en god løsning for den pågældende. Det kan være tilfældet, hvis det, som det danske samfund kan tilbyde den pågældende, ikke svarer til den pågældendes forventninger. Det kan f.eks. være, at en person, som er relativt veluddannet, har urealistiske forventninger til sine jobmuligheder i Danmark og ikke vil være villig til at starte forfra med f.eks. en ny uddannelse eller et ufaglært arbejde. I så fald vil det ikke være et udtryk for den bedste udnyttelse af pladsen at give den til den pågældende alene under henvisning til uddannelsesniveau.

Det kan også forekomme, at en person under samtalen med den danske delegation tilkendegiver, at den pågældende reelt ikke ønsker at komme til Danmark, men vil foretrække et andet land f.eks. pga. familiemæssig tilknytning dertil. I et sådant tilfælde kan det være åbenbart, at den pågældende ikke vil trives i Danmark, og at det således vil være mere hensigtsmæssigt at tilbyde pladsen til en anden flygtning.

Det forudsættes, at anvendelsen af det subsidiære kriterium som grundlag for ikke at udvælge potentielle kvoteflygtninge altid sker på grundlag af en konkret og individuel vurdering af samtlige relevante forhold. Ved vurderingen af flygtningens forventninger skal der tages højde for, at det kan være vanskeligt

for den enkelte flygtning at have et realistisk billede af, hvordan livet som genbosat flygtning i Danmark vil være. Flygtningens forventninger vil således ikke i sig selv kunne føre til, at den pågældende ikke tilbydes genbosætning.

Selv om det foreslåede kriterium isoleret set vil kunne tale for, at en person fravælges, vil andre faktorer dog kunne føre til et andet resultat. Det gælder først og fremmest hensynet til familiens enhed, således at hvis den øvrige familie tilbydes genbosætning i Danmark, vil den pågældende følge med. Det kan også være tilfældet, hvis der foreligger anden tilknytning til Danmark.

Der er med den foreslåede bestemmelse i *§ 8, stk. 4, 3. pkt.,* ikke tilsigtet nogen indholdsmæssige ændringer af gældende ret, idet den nuværende praksis alene foreslås indskrevet i lovteksten.

Forslaget indebærer, at genbosætning kan afvises af hensyn til folkesundheden, medmindre helt særlige grunde taler derimod. Det kan f.eks. være personer med særlige smitsomme sygdomme.

De helt særlige grunde, der kan tale for, at en person alligevel skal tilbydes genbosætning i Danmark trods det, at hensynet til folkesundheden taler derimod, kan f.eks. være særligt tungtvejende beskyttelseshensyn eller nære familierelationer til herboende personer. Personer med særlige smitsomme sygdomme vil fortsat kunne genbosættes under "Twenty or More"-ordningen.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juni 2014.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 8. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Ved udvælgelsen af udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter stk. 1-3, skal der, medmindre særlige grunde taler derimod, lægges vægt på udlændingenes mulighed for at slå rod i Danmark og få glæde af opholdstilladelsen, herunder deres sproglige forudsætninger, uddannelsesforhold, arbejdserfaring, familieforhold, netværk, alder og motivation.

Lovforslaget

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 863 af 25. juni 2013, som ændret senest ved lov nr. 85 af 28. januar 2014, foretages følgende ændring:

§ 1

1. § 8, stk. 4, affattes således:

"*Stk. 4.* Ved udvælgelsen af udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter stk. 1-3, skal der lægges vægt på, i hvilket omfang genbosætning her i landet må forventes at indebære en varig forbedring af den pågældendes livssituation. Vurderingen skal foretages på baggrund af udlændingens behov og forventninger sammenholdt med de vilkår, som det danske samfund generelt eller konkret vil kunne tilbyde. Der skal endvidere lægges vægt på hensynet til folkesundheden, medmindre helt særlige grunde taler derimod. "

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2014.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.